

Fondul Român de Contragarantare, un sprijin real pentru capitalul românesc

Nu mai este de multă vreme doar o simplă teorie faptul că într-o economie de piață adevărată rolul IMM este extrem de important: aproape două treimi din PIB-ul unor state de dimensiuni mari provin din această zonă. Într-o perioadă de criză, din păcate, aceste entități sunt cele mai lovite. Chiar dacă au o capacitate sporită de repliere, lipsa unor surse de finanțare poate pune la pământ și cele mai fezabile planuri. Se pune atunci întrebarea ce e de făcut pentru a le întinde o mână de ajutor. Printre primii care au trecut de la vorbe la fapte se numără Fondul Român de Contragarantare, cea mai tânără instituție de garantare din România.

Ioan Hidegcuti, Președinte, Fondul Român de Contragarantare

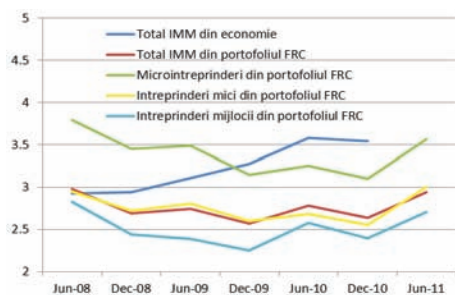
Importanța IMM care sunt contragarantate de FRC a crescut continuu în ultimii ani pentru economie și sectorul bancar. Nu mai există nicio îndoială pentru nimeni că fără garantare și contragarantare peisajul IMM de astăzi ar fi cu mult mai sărac, atât ca număr de entități cât și ca număr de salariați. Cifrele vorbesc de la sine. „Ponderea creditelor contractate în total IMM din economie aproape s-a dublat (de la 5,4% în iunie 2008 la 9,5% în decembrie 2011). Contribuția la valoarea adăugată brută (VAB) generată în economie de IMM s-a majorat de la 3,6% la 5,2% (în intervalul iunie 2008 – iunie 2011). Ponderea salariaților angajați de aceste firme în total IMM din economie a crescut de la 3,6% la 5,8% în intervalul iunie 2008 – iunie 2011”, arată un studiu recent efectuat de FRC.

În ciuda evoluțiilor pozitive consemnate, rolul IMM contragarantate de FRC în totalul sectorului companiilor nefinanciare rămâne relativ scăzut:

- 5,9% din total credite acordate firmelor din România (decembrie 2011);
- 3,5% din totalul salariaților companiilor (iunie 2011);
- 2,6% din VAB generat de aceste companii (iunie 2011).

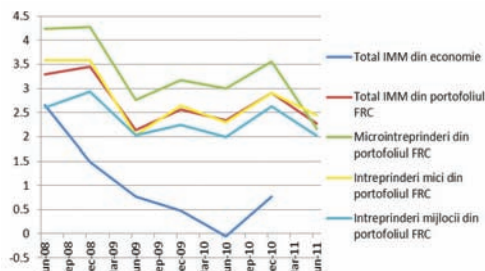
Iar lucrurile nu se vor opri, cu siguranță, în acest punct. „Există un potențial ridicat pentru FRC în a-și majora prezența și implicat în a contribui la orientarea evoluțiilor IMM în economie și sectorul bancar. Fondurile de garantare și de contragarantare ar putea juca un rol important, prin asumarea de riscuri mai mari în momentele în care băncile preferă diminuarea expunerilor și prin orientarea garanțiilor în

Grafic 1. Evoluția gradului de îndatorare (efectul de pârghie)

Sursa: FRC, MFP, BNR, calcule FRC

Grafic 2. Capacitatea de acoperire prin profit operațional (EBIT) a cheltuielilor cu dobânda

Sursa: FRC, MFP, BNR, calcule FRC

direcția schimbării favorabile a structurii economiei”, consideră Ioan Hidegcuti, președintele instituției.

UN PORTOFOLIU CURAT

Cu siguranță, acordarea de garanții induce și riscuri. De fapt, economia în ansamblu navighează pe o mare plină de riscuri, iar orice afacere presupune asumare și gestionare de riscuri. Totul este ca riscul să fie menținut mereu sub control. FRC pare să fi găsit rapid soluția, dacă ținem cont de faptul că portofoliul său de clienți este unul extrem de curat.

Portofoliul FRC este format preponderent din firme provenind din sectoarele nontradables (circa 70% din total firme în decembrie 2011). În lumina rolului anti-ciclic și de promovare a schimbării sustenabile în structură a modelului de creștere economică a României, ar fi de dorit ca accentul pe viitor al activității FRC să fie asupra firmelor din sectoarele tradables (în special industrie și agricultură), conform datelor companiei. „Gradul de îndatorare (calculat prin efectul de pârghie, ca raport între datorii și capitaluri) al IMM contragarantate de FRC se situează peste pragul empiric care semnaleză potențiale riscuri din îndatorare (2,94 în iunie 2011 față de pragul de 2). După o evoluție descendentă, indicatorul de îndatorare a cunoscut la sfârșitul anului 2010 o schimbare a sensului (relevată de Graficul 1). Motivul îl reprezintă creșterea mai rapidă a datoriilor comparativ cu fondurile proprii. Acest profil al evoluției este valabil pentru toate IMM, indiferent de dimensiune. Deși IMM contra-garantate de FRC au un grad de îndatorare peste pragul empiric de 2, nivelul se menține sub media IMM din economie (2,6 față de 3,5 în decembrie 2010)”, arată președintele FRC.

CÂT DE ÎNDATORAȚI SUNT CLIENȚII FRC?

Performanța grilei de selecție a clienților FRC este probată și prin faptul că indicatorii lor financiari sunt net superiori mediei. Astfel, IMM contragarantate de FRC au o capacitate foarte bună de plată a cheltuielilor cu dobânzile din profiturile operaționale. Raportul EBIT/cheltuielile cu dobânzile este supraunitar (2,27 în iunie 2011) și s-a menținut la niveluri confortabile de la începutul crizei (Grafic 2). Spre comparație, ansamblul IMM din economie cu credite bancare se caracterizează printr-un raport EBIT/cheltuielile cu dobânzile subunitar, aflat în cursul anului 2010 în teritoriu negativ, arată un studiu recent al companiei. De asemenea, rentabilitatea capitalurilor (ROE) pentru IMM care sunt contragarantate de FRC s-a înscris pe o tendință descendentă, dar valorile au rămas în teritoriul pozitiv și s-au menținut la niveluri confortabile și semnificativ

peste valorile medii ale IMM din economie (26 la sută, comparativ cu 7,4 la sută în decembrie 2010). Motivul diminuării ROE este creșterea capitalizării acestor firme, concomitent cu reducerea profitului operațional. „Politica FRC în funcție de moneda de contragarantare a atenuat din riscurile aferente evoluțiilor adverse pe piața valutară: ponderea semnificativă a contragaranțiilor acordate de FRC a fost în monedă națională (68,7% în decembrie 2011). Mai mult, microîntreprinderile au primit cele mai multe contragaranții în monedă națională, comparativ cu alte forme de IMM”, afirmă Ioan Hidegcuti, președintele FRC.

Termenul de îndatorare a clienților FRC este destul de redus, poate și din cauza dimensiunii în sine a acestor entități de afaceri. „IMM contragarantate de FRC dețin credite în special pe termen scurt (62% din totalul creditelor bancare în decembrie 2011). Această

